

Rockefeller (ove myšlienky a peniaze) v Pezinku

Porevolučné podnikanie na Slovensku trochu pripomína obdobie rýchlo sa rozvíjajúceho kapitalizmu v Spojených štátoch v druhej polovici 19. storočia. Tiež išlo o obdobie, keď silnel názor, že peniaze/kapitál sú najsilnejšou motiváciou ľudí a spotreba stimuluje ekonomický rozvoj. Pomerne voľný trh v USA v tom čase umožnil, že na výslnie sa v konkurenčnom dravom boji rýchlo dostalo niekoľko talentovaných podnikateľov. Ich príbehy budovania firemných impérií slúžia aj dnes ako príklad ľuďom „s videním za horizont“, ktorí cieľavedome zvyšujú obrat, trhovú podiel a investujú do ďalšieho rozvoja svojej firmy. **Nebolo by však namieste** v živote takých úspešných podnikateľov ako Andrew Carnegie, Henry Ford, Levi Strauss alebo John Rockefeller **prehliadnuť** skutočnosť, ktorá sa stala pevnou a výraznou črtou ich života **ich filantropiu, dobročinnosť**.

Štyri generácie Rockefellerovcov

Pozrime sa, čo si môže človek odnieť z príbehu štyroch generácií jednej úspešnej rodiny z „krajiny neobmedzených možností“. Prastarý otec William Rockefeller sa živil predajom pochybného tovaru a falošnej medicíny. Výchovu detí prenechal manželke Elize, ktorá však synovi Johnovi vstúpila rešpekt pre kalvinistickú morálku.

John Davidson Rockefeller (nar. 1839) vyrastal vo veľkej finančnej neistote a rýchlo sa naučil, že **úspory treba investovať**. Vo veku 22 rokov založil so spoločníkom vlastnú firmu Clark & Rockefeller a čoskoro sa cez prepravu ropy dopracoval k vlastníctvu rafinárskej spoločnosti Rockefeller & Andrews. Mal 33 rokov keď jeho ďalšia firma Standard Oil ťažila až 95% všetkej ropy v USA. Drsnou obchodnou politikou nadobudol v priebehu ďalších rokov majetok v hodnote (v tej dobe nevídanej) jednej miliardy dolárov. Známym sa však stal aj tým, že **viac ako pol miliardy dolárov venoval neziskovým a charitatívnym organizáciám**, z ktorých mnohé sám založil

Jeho syn John Davidson Rockefeller junior rodinné podniky ešte viac rozvinul a svoje deti povzbudzoval aj k vstupu do politiky. Okrem biznisu a politiky sa však jeho 5 synov a 1 dcéra naďalej venovali aj dobročinnosti. V roku 1940 založili nadáciu The Rockefeller Brothers Fund (Fond bratov Rockefellerovcov), aby mohli lepšie realizovať svoju podporu neziskovým dobročinným aktivitám a výskumu. Jeden z bratov - Laurence bol nielen priekopníkom vo financovaní nových perspektívnych firiem, ale aj človek, ktorý zachraňoval prírodu, financoval výskum rakoviny, zakladal múzeá a parky na vlastnom pozemku.

Fond bratov Rockefellerovcov od svojho založenia manažoval a rozdeľoval prostriedky vložené do základiny. Do súčasnosti prerozdelil približne 580 miliónov USD v mnohých krajinách sveta v snahe podporiť spoločenskú zmenu smerom k spravodlivému a udržateľnému svetu bez vojen. **Aj v Pezinku boli z peňazí Rockefellerovcov niekoľko rokov podporované akcie** neziskových organizácií a nadšencov. Išlo o spojenie miestnych nápadov, dobrovoľníckej práce a peňazí zo základiny Fondu bratov Rockefellerovcov (prostredníctvom grantov zo združenia Sami-Sebe, predchodcu nadácie Revia).

Majetok nekončí len v nehnuteľnostiach Ktosi raz poznamenal, že všetky krásne myšlienky začínajú pri poézii a končia pri nehnuteľnostiach. Príkladov, kedy to platí, nájde (nielen cynický) človek dostatok. Možno je ním aj príbeh rodiny Rockefellerovcov. Pozoruhodné je, že (nielen) oni časť nehnuteľností premenili na verejné parky, knižnice a investovali na verejnoprospešné účely. Treba poznamenať, že to **neboli pre nich drobnosti, keďže išlo o významné percento celkového majetku**. To je však už širšia téma pre ktoréhokoľvek človeka: ako dávať podporu primerane svojmu nemiliardárskemu príjmu.

Peter Gušťačík, predseda správnej rady
REVIA - Malokarpatská komunitná nadácia,
www.revia.sk